

OBEČNÍ ZNAK

ČERNÁ V POŠUMAVÍ

HISTORICKÝ VÝVOJ

František Záhora 2014

VÝVOJ ZNAKU OBCE ČERNÁ V POŠUMAVÍ

Černá v Pošumaví po roce 1945 žádný znak nepoužívala. Nikdo se s touto otázkou vlastně ani nezabýval. Teprve po roce 1989 se začalo uvažovat o možnosti mít svůj vlastní obecní znak a vlajku.

Tehdejší zastupitelstvo vycházelo z faktu, že Dolní Vltavice, současná osada obce, bývala v minulosti městysem a měla i svůj vlastní znak.

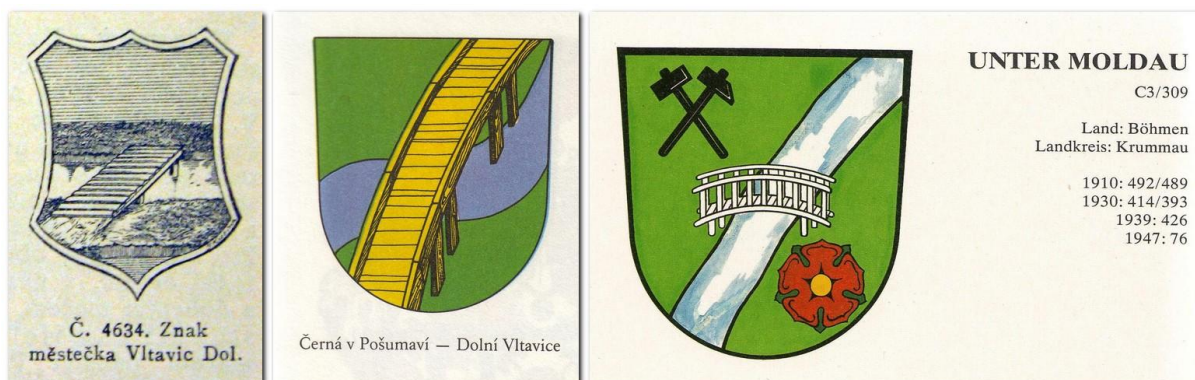
Znak byl Dolní Vltavici udělen v roce 1530 v souvislosti s povýšením na městyse a podruhé listinou z 27.června 1699 Janem Kristiánem Eggenbergem. Popis znaku je však velmi stručný a neúplný, takže jeho pravou podobu zachovala pouze pečeť. Ovšem i ta byla překreslována zkomoleně a výsledek odporuje heraldickým zásadám (*Čarek Jiří + Valášek Stanislav – Městské znaky v českých zemích r.1985*).

August Sedláček v Místopisném slovníku historickém z r. 1908 popisuje znak takto:

- štít z horní polovice modrý a dolní řeka mezi zelenými břehy a přes ní most spojující cesty na březích

Čarek Jiří popisuje znak, který kreslil *Stanislav Valášek* takto:

- na zeleném štítě je modrá vlnitá řeka od levého horního rohu štítu šikmo dolů k pravé straně a přes tuto řeku je téměř svisle postavený dřevěný most na čtyřech viditelných kůlech v žluté barvě

Na prvním obrázku je kresba erbu převzatá z Ottova naučného slovníku z roku 1901

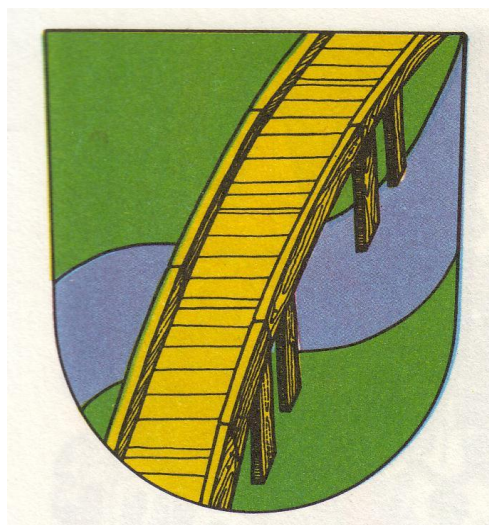
Druhý obrázek představuje kresbu Stanislava Valáška / viz výše/

Na třetím obrázku je kresba z publikace – *Aleš Zelenka + Antonín Javora – Sudeten-deutsche Wappen-lexikon Passau 1985*

Dolní Vltavice na snímcích Josefa Seidela – foto v rozmezí let 1880 – 1918 / *Historische databank Böhmerwaldbund/*

V roce 1990 převzala obec Černá v Pošumaví dřívější znak Dolní Vltavice, a začala jej používat na pohlednicích i úředních listinách. Později byl znak doplněn doprovodnými figurami /hornická kladívka a pětilistá růže/ a jako znak obce se používal až do roku 2007.

Ukázka použití obou znaků na pohlednicích obce Černá v Pošumaví

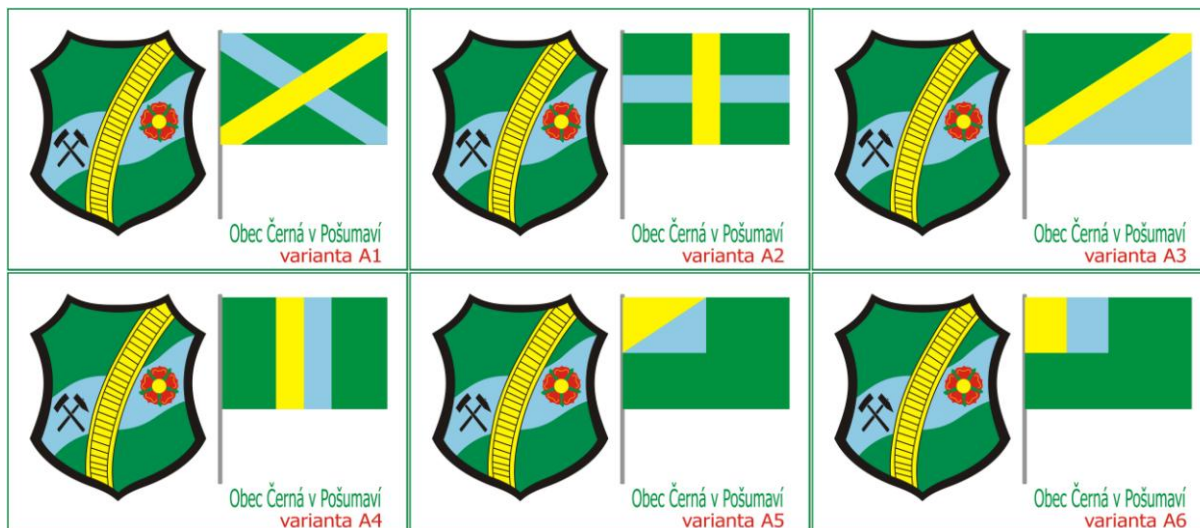
Postupem doby však došlo k problémům. Dolní Vltavice zanikla jako samosprávná obec a převzatý znak, který dosud využívala obec Černá v Pošumaví nebyl obci řádně udělený ani tzv. vydržený.

Pokud tedy obec nemá historický, řádně udělený, či tzv. vydržený znak či vlajku, má právo požádat prostřednictvím Podvýboru pro heraldiku a vexilologii Předsedu Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky o udělení symbolu (resp. Symbolů).

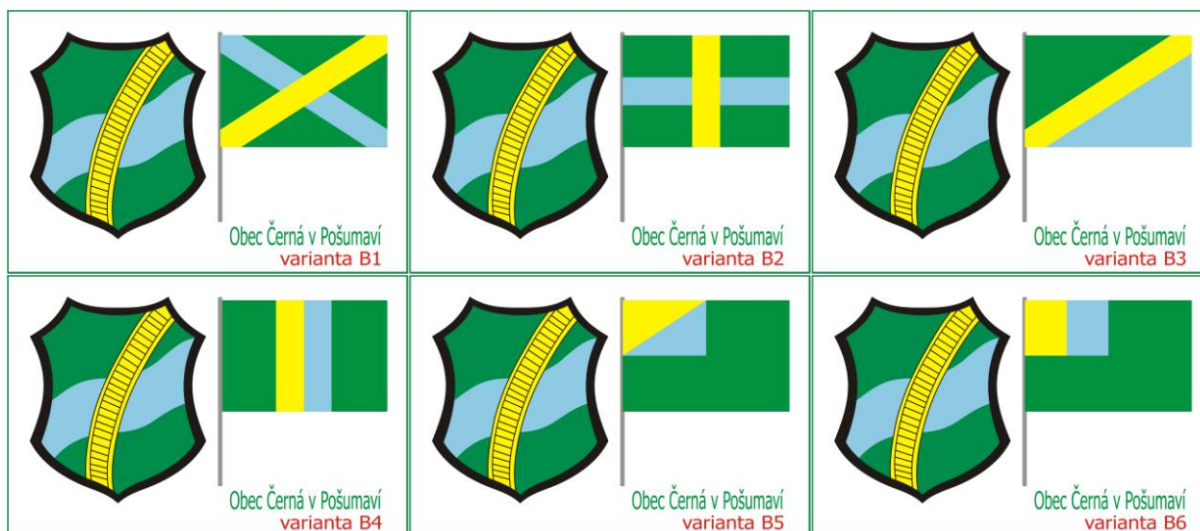
Obec Černá v Pošumaví tuto možnost využila, ovšem nejdříve bylo potřeba ujasnit si hlavní zásady a vše potřebné k vytvoření znaku. K tomu bylo nutno požádat odborníka – heraldika, jímž byl Mgr. Jan Tejkal.

Mgr. Jan Tejkal - HERALDICKÁ TVORBA
 Kompletní heraldický a vexilologický servis
 telefony: 602 953 832, 596 236 364, e-pošta: j.tejkal@volny.cz
 Zábělská 25, 713 00 Ostrava - Heřmanice

Heraldik zpracoval několik variant, které respektovaly zásadu jednak správné kombinace barev a kovů, aby nedocházelo ke kolizi a jednak, aby znak vyjadřoval určitý vztah k obci a navazoval i na historické a erbovní motivy. Celkem byly vytvořeny tři varianty se šesti obměnami – celkově 18 různých návrhů.

Varianta A vycházela z dosavadního znaku převzatého z Dolní Vltavice, doplněného o symbol hornictví (tuhových dolů), historicky s pětistlou růží a znázorňující původní řeku Vltavu, dnes vody Lipenské přehrady.

Varianta B přebírá rovněž původní znak, zde bez symbolů hornictví a pětistlé růže

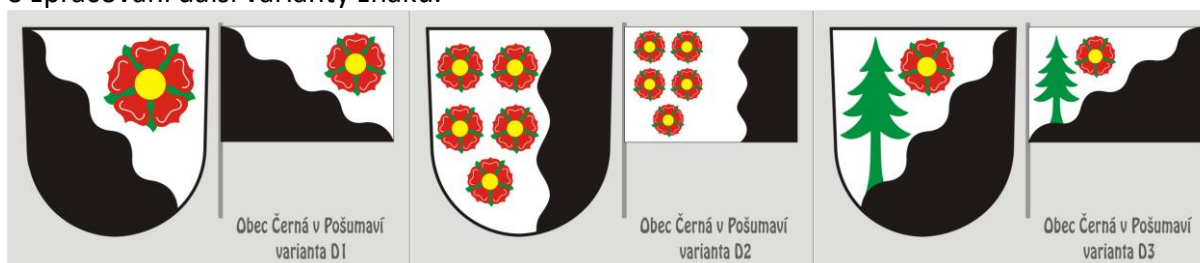

Varianta C navrácí symboly hornictví a pětilisté růže zpět do znaku, modrá barva pásu řeky, či Lipenské přehrady je znázorněna bíle.

Jedná se o stručné zhodnocení jednotlivých variant, vyjádření heraldika Mgr. Jana Tejkala k jednotlivým variantám je ovšem velmi podrobné.

Jednotlivé zpracované varianty se projednávaly jednak na zastupitelstvu obce, byly ale nabídnuty ve Zpravodaji obce k vyjádření všem občanům. Pár návrhů od občanů bylo předloženo zastupitelům, celkově však nedošlo k potřebné shodě a tak byl heraldik požádán o zpracování další varianty znaku.

Varianta D, kterou v další fázi heraldik navrhl, má v převažující míře černou barvu, vycházející z názvu obce, dále jednu až několik rožmberských růží a Šumavu znázorňuje jeden až několik stromů, smrků / v dalších dvou variantách – bez foto/.

Ani po těchto variantách stále nebylo jasno, heraldik předložil další možnosti varianty D, které se již zdály být přijatelné.

Zastupitelé žádali, aby ve znaku byly jak hornická kladívka, tak pětilistá růže i motiv Lipenské přehrady. Varianta D8 již byla více odpovídající, heraldik přijel do obce a přímo na místě se posuzovaly různé možnosti.

Bylo dohodnuto, že barvami obce budou modrá a bílá a tak černá barva hornických kladívek byla změněna na modrou a aby znak nabyl poněkud veselejšího rázu, byly pětilisté růže doplněny o zelené kališní lístky. V tento moment zastupitelstvo obce návrh / varianta D 11/ schválilo.

Toto je tedy konečná verze znaku a vlajky obce Černá v Pošumaví

V oficiálním popisu k znaku obce se píše:

- ve stříbrném štítě nad modro – černě stříbrným vlnitým břevnem dělenou zvýšenou vlnitou patou červená růže se zlatým semeníkem a zelenými kališními lístky podložená kosmo mlátkem a šikmo želízkiem, obojí modré s černými topůrky.

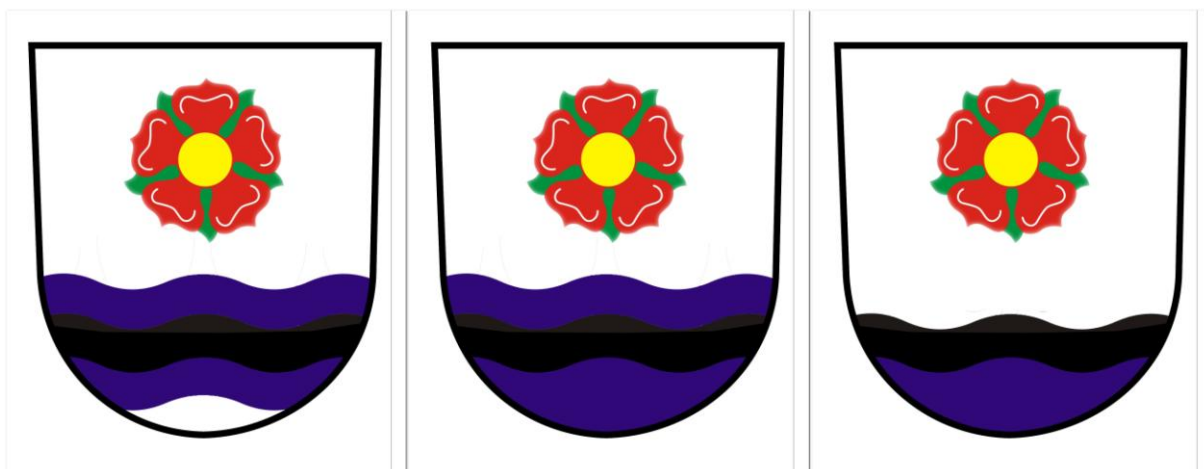
V oficiálním popisu k vlajce je psáno:

- Figura hornických kladiv (mlátek a želízko) odkazuje na těžbu grafitu na území obce. Figura vlnitým břevnem dělené vlnité paty vytváří vizuálně tři vlnité pruhy - modrý a stříbrný (bílý) jako symbol Lipenského jezera a soutoku Vltavy a Olšiny a černý jako tzv. mluvící znamení připomínající českou i německou verzi názvu obce dle polohy u Černého potoka. List tvoří čtyři vodorovné pruhy, bílý, vlnitý modrý, vlnitý bílý a černý, poměru 10 : 2 : 1 : 3. Vlnité pruhy mají tři vrcholy a dvě prohlubně. V žerďové polovině horního bílého pruhu červená růže se žlutým semeníkem a zelenými kališními lístky podložená kosmo mlátkem a šikmo želízkiem, obojí modré s černými topůrky. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.
- Figura růže vyjadřuje historickou vazbu obce ke Krumlovsku a současně připomíná pečeť mariánského kostela v Černé doloženou otiskem z první poloviny 19. století.

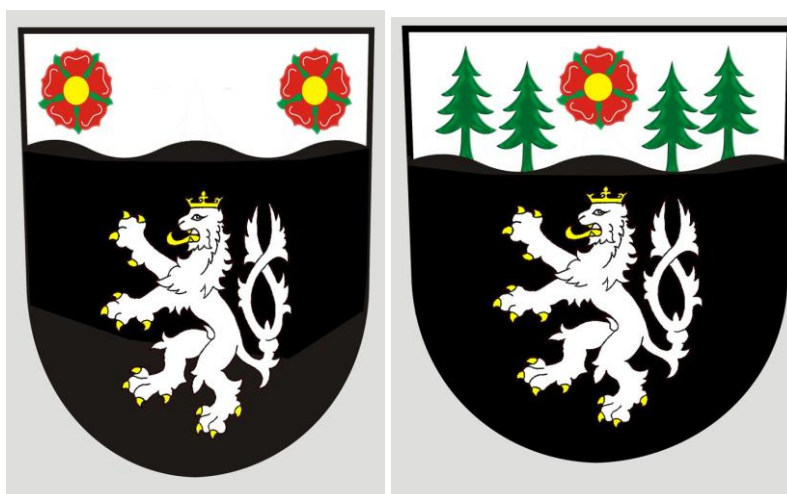
Původní znak Dolní Vltavice může být podle dohody používán při různých akcích na D. Vltavici, např. při setkání s rodáky a podobně.

V době, kdy se řešily různé varianty budoucího znaku obce, přicházely i návrhy od místních občanů. Některé z nich si pro zajímavost zde můžeme uvést:

Svoji variantu navrhl společně s manželkou tehdejší starosta obce Jan Voldřich

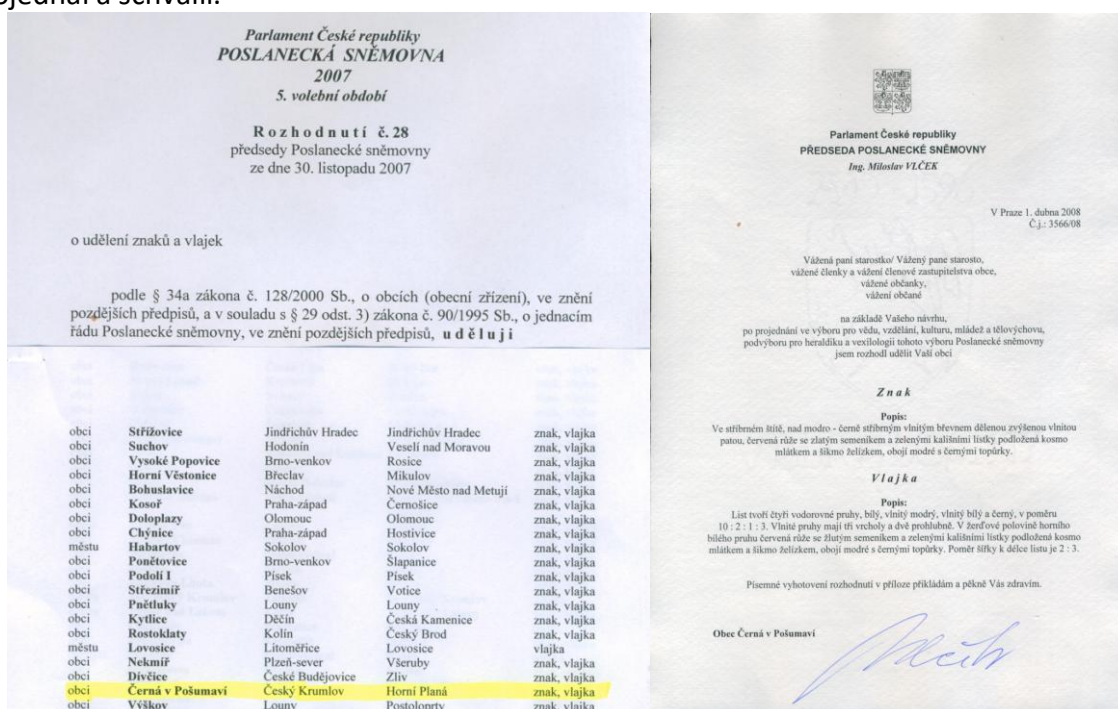

Poněkud odvážnější variantu, s českým lvem, navrhl Matouš Voldřich

Českého lva rovněž upřednostnili ve svém návrhu manželé Koudelkovi z Černé

Nový znak obce Černá v Pošumaví byl řádně projednán a příslušnými obecními orgány schválen. Obec tedy požádala o projednání a schválení znaku a vlajky podvýbor pro heraldiku a vexikologii Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, který dne 21. listopadu 2007 tuto žádost projednal a schválil.

Rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny Ing. Miloš Vlčka bylo odesláno na adresu obce dne 30. listopadu 2007. Oficiální rozhodnutí o přidělení a schválení obecního znaku a vlajky Poslanecké sněmovnou bylo odesláno 1. dubna 2008.

Decret o přidělení znaku a vlajky obce převzal na slavnostním shromáždění z rukou předsedy Poslanecké sněmovny Ing. Miloš Vlčka starosta Obce Černá v Pošumaví Jan Voldřich.

Hlavní zásady užívání symbolů obce (znak, vlajka, barva a razítko) byly schváleny na 14. zasedání zastupitelstva obce dne 17.12. 2007

První představení znaku a vlajky obce se uskutečnilo dne 28.června 2008 u příležitosti oslav obce, která si připomněla 740 let od svého založení. Znak i vlajka byly prostřednictvím místního Sboru dobrovolných hasičů a skautského oddílu slavnostně přineseny do stanu, kde se konaly oslavy. Zde byly oba symboly posvěceny místním duchovním a pak starosta Jan Voldřich za přítomnosti místostarostky Mgr. Věry Daňové přednesl slavnostní projev, jak k výročí obce, tak k nadále užívaným symbolům.

Poslední obrázky znázorňují slavnostní akt přinesení symbolů a po skončení ceremoniálu obecních oslav roku 2008, opět jejich odnesení.

VŠE O ZNAKU A VLAJCE OBCE ČERNÁ V POŠUMAVÍ
ING.FRANTIŠEK ZÁHORA